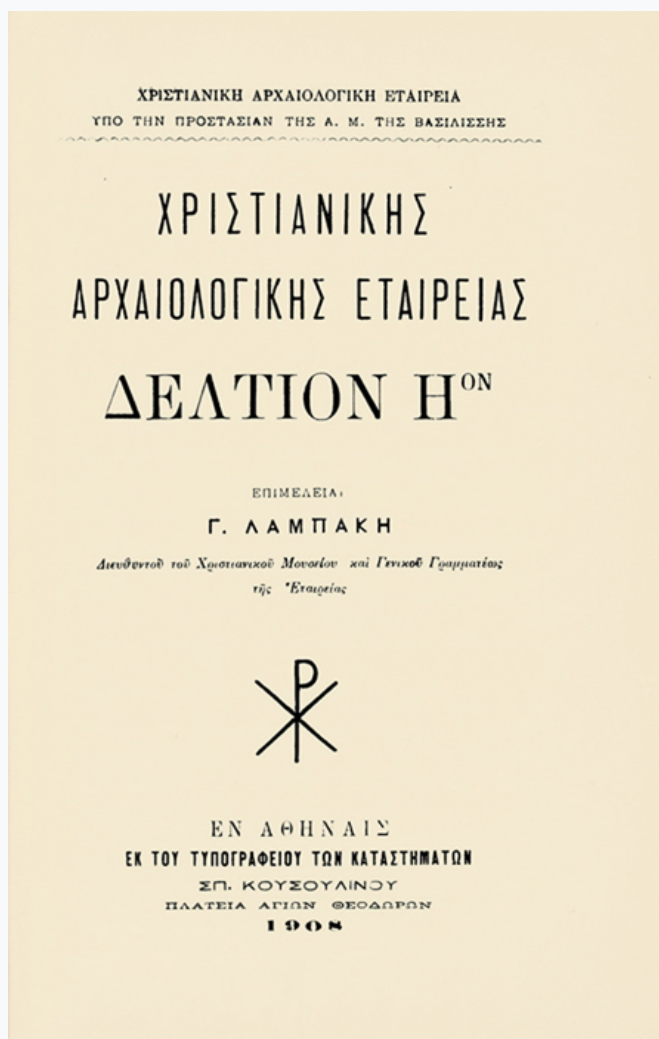

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 8 (1908)

Δελτίον ΧΑΕ 9 (1908-1909), Περίοδος Α'

Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το έτος 1907

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

doi: [10.12681/dchae.1641](https://doi.org/10.12681/dchae.1641)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (2013). Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το έτος 1907. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 8, 76–80. <https://doi.org/10.12681/dchae.1641>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το έτος
1907

Δελτίον ΧΑΕ 9 (1908-1909), Περίοδος Α' • Σελ. 76-80

ΑΘΗΝΑ 1908-1909

ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1907
ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ Α. ΠΑΠΗΟΥΔΩΦ

(Γενική Συνέλευσις τῆς Ἑταιρείας τῇ 11 Φεβρουαρίου 1908).

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1907 ἡ προσοχὴ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας ἐστράφη κυρίως εἰς παγίωσιν ὠρίσμένης προσόδου, δι' ἣς αὕτη νὰ δύναται νὰ αὐτενεργῇ καὶ νὰ ἐφίσταται.

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦτω, προκειμένου ὅπως ἐν τῇ Βουλῇ συζητηθῇ τροποποιήσις τοῦ περὶ λαχείου Στόλον—Ἀρχαιοτήτων νομοσχεδίου, τὸ Συμβούλιον δι' ἐγγράφον αὐτοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐζήτησε μικράν τινα σ υ μ μ ε τ ο χ ῆ ν ὥσπιν τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἡ Βουλὴ ἤθελον ἐγκρίνει.

Ἀντηρόν, κύριοι, νὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐρωτηθὲν ὅπως γνωμοδοτήσῃ, ἀπήντησεν, ὅτι τοιαύτη αἴτησις τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρείας εἶναι ἀδικαιολόγητος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ Ἀρχαιολ. Ἑταιρεία μερμινᾷ καὶ περὶ τῶν Χριστιανικῶν Ἀρχαιοτήτων, προσθέσαν ἐτι ὅτι ἡ ἀνάμιξις τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας εἶναι β λ α β ε ρ ά.

Οὐδέποτε ἡ Ἑταιρεία ἤλπιζεν ὅτι ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὅπερ ἐτάχθη ἔφορος καὶ προσιάτης τῶν τοιούτων Σωματείων, ἤθελε λάβει τοιοῦτον τ ρ α ὕ μ α διὰ τοιαύτης ἀπαρτίσεως, μάλιστα διὰ Σωματεῖον, ὅπερ δωρεὰν καὶ ἄνευ

Κυβερνητικῶν ἐνταλμάτων ἐργαζόμενον, συντηρεῖ ἴδιον Μουσεῖον, δημοσιεύει ἴδιον Δελτίον, ἀγοράζει ἀντικείμενα, κλπ.

Διὰ ταῦτα εὐθὺς τὸ Συμβούλιον ἀνέφερε πρὸς τὸν ὑπουργὸν κ. Στεφανόπουλον περὶ τοῦ ἀδικήματος τοῦτου· οὗτος δέ, οἶονεὶ ἐκπληκτος καὶ ἀγνοῶν τὸ παρ' αὐτοῦ ὑπογραφὴν ἔγγραφον, ἐζήτησεν ἀπὸ τῆς Γενικῆς Ἐφορίας ἀντίγραφον αὐτοῦ, ἵνα ἴδῃ ἂν ὅντως τοιοῦτον ἔγγραφον ἐστάλη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τοῦ πράγματος ἀποδειχθέντος καὶ πάλιν, ὁ ὑπουργὸς κ. Στεφανόπουλος ἐζήτησεν ὅπως υποβάλωμεν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐτίραν ἀναφορὰν, προκαλοῦντες οἶονεὶ νέαν γνωμοδότησιν. Ἡ Ἐταιρεία συμμορφωθείσα ἀπέστειλε τὸ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1907 ἔγγραφον τοῦτο, ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο καὶ τοῦτο ὅπως μὴ, ὡς εἶπον ἡμῖν, προσβληθῇ ἡ φιλοτιμία τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἡ Ἐταιρεία ἡμῶν βαρέως φέρουσα τὴν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κατενεχθεῖσαν πρὸς αὐτὴν ἔβρυν ταύτην, τοσούτω μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ Ἐταιρεία διατελεῖ ἐπὶ τὴν ἄμεσον προστασίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσης, συνένταξεν ἐπὶ μνημα (¹) πρὸς τὴν Βουλὴν, ἐν ᾗ ἀναπτύσσει τὰς τέως ἐργασίας αὐτῆς καὶ ἀναφέρει τὰς κρίσεις ξένων σοφῶν περὶ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὅπως ψηφισομένης τῆς τροποποιήσεως τοῦ περὶ τοῦ λαχείου Στόλου — Ἀρχαιοτήτων νομοσχεδίου, ληφθῇ ὑπ' ὄφει καὶ αὕτη.

Ἀνισχυρῶς ὁμως ἀποσυρθέντος τοῦ νομοσχεδίου οὐδὲν ἐγένετο.

Πλὴν τούτου, γνωστὸν ὅτι ἡ Ἐταιρεία ἡμῶν ἀπὸ τοῦ 1905 ἐλάμβανε πρὸς ἐπίρροισιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἔτος δραχμὰς 5000.

Ἀνισχυρῶς καὶ τὴν συνδρομὴν ταύτην ἡλάτιωσεν ὁ ὑπουργὸς κ. Στεφανόπουλος εἰς δραχμὰς 2000.

Ποῖα, κύριοι, ἐπρεπε νὰ εἶναι τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ κατωρθοῦτο νὰ πεισθῇ ὁ ὑπουργὸς περὶ τῶν ἀδικημάτων τούτων, τὸ Συμβούλιον ἀγνοεῖ, καθ' ὅσον πάντα τὰ μέσα ἐξήντηλυσεν ἐναποκέ-

(¹) Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Δελτίῳ Ζ', σελ. 72—86.

ται ἤδη εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν ὅπως γνωμοδοτήσῃ τί φρονεῖ περὶ τῆς συστηματοποιήσεως πολεμικῆς ταύτης στάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τὸ ἡμέτερον Σωματεῖον. Ἀλλὰ πλὴν τούτων, Κύριοι, τὸ Μουσεῖον ἡμῶν ὡς ἐκ τῆς πληθύσεως τῶν ἀντικειμένων περιηλθεν εἰς τοιαύτην πύκνωσιν, ὥστε φέρει μίαν εἰκόνα καὶ ἄμφια, χειρόγραφα καὶ μάρμαρα, ἱερὰ σκεύη καὶ ποικίλα ἄλλα ἀντικείμενα ἐπάρχονσι συσσωρευμένα, τὸ δὲ Μουσεῖον παρουσιάζει μᾶλλον εἰκόνα ἀποθήκης ἢ Μουσείου ἐν ταξινομήσει, ἢν ἄλλως ὅσον τὸ δεικνύον τελεῖαν ἔχει ἡ Ἑταιρεία ἐν σχεδίᾳ δελτίων, ὅπερ καὶ ἐν τῷ Διεθνείᾳ Ἀρχαιολογικῇ Συνεδρίᾳ τῶν Ἀθηνῶν ἐπεδείχθη (').

Διὰ τὴν κατὰστασιν ταύτην ἡ Ἑταιρεία ἐπανειλημμένως καὶ δι' ἐγγράφων καὶ διὰ ζώσης θερμᾶς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπηύθυνε παρακλήσεις, ὅπως χορηγηθῇ αὐτῇ ὁ μικρὸς τῷ Μουσείῳ συνεχόμενος χώρος πρὸς ἀραιοῦσιν τῶν ἀντικειμένων, ἀλλὰ μετὰ διειρημένην βάσανα, ἀναβολάς, ἐπισκέψεις καὶ συγγραφὰς νέων ἀναφορῶν, ἀμέσους καὶ ἐμμέσους εἰσηγήσεις, ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐζήτησε τὴν γνώμην τῆς Γεν. Ἐφορίας καὶ παρόντων ἡμῶν συνέστησε τὴν αἴτησιν ἡμῶν ταύτην· ἀλλ' ἡ Γενικὴ Ἐφορία κατηγορηματικῶς ἀπέρριψε καὶ τῆς Ἑταιρείας τὴν αἴτησιν καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τὴν σύστασιν !

Πέρουσιν, Κύριοι, ἀνεκοινώσαμεν ὑμῖν περὶ τοῦ κινδύνου, ὃν διέτρεχεν ὁ ναὸς τῆς Μονῆς Δαφνίου, καὶ ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἀπέστειλεν ἐγγράφον πρὸς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν παρακαλοῦσα ὅπως ὡς ἔχουσα αὐτὴ τὰ χρηματικὰ μέσα λάβῃ ὡς τάχιστα τὴν δέουσαν μέριμναν ὑπὲρ τῆς διασώσεως ταύτης, ὡς ἀρχικῶς ἀνέλαβε τὴν ἀληθῶς μεγάλην δαπάνην πρὸς διάσωσιν ταύτης. Ἡ Γενικὴ Ἐφορία ἀπῆρτησεν ὅτι ὁ ναὸς οὐδὲν ἀπολύτως κίνδυνον διατρέχει. Διὰ τοῦτο ἡ Ἑταιρεία εἶχεν ἀναγκασθῇ νὰ γνωρίσῃ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τοῦ

(') Δελτ. Ζ. σελ. 55—56

ἐπαπειλοῦντος τὸ περίσεμνον τοῦτο μνημεῖον κινδύνου, ἐπισυνάψασα τὴν περὶ τοῦτον γνώμην τοῦ ἐγκρίτου ἀρχιτέκτονος καὶ Συμβούλου τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας κ. Ἀναστ. Γ. Μεταξά.

Αἱ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς ὁμως Ἑταιρείας ἀποφασισθεῖσαι μετὰ ταῦτα ἐπισκεναὶ τοῦ ναοῦ τῆς Μονῆς Δαφνίου ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ Χριστ. Ἀρχ. Ἑταιρεία ἐφάνη ἀκριβῶς γνωμοδοτήσασα.

Ὅσον ἀφορᾷ περὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἑταιρείας καὶ τῶν ἐνεργειῶν, ὡς κατέβαλεν ὑπὲρ ἰδρύσεως ναῦδριον ἐπὶ τῶν ξρεπίων τοῦ παρὰ τὸν Ἄρειον Πάγον ναοῦ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, ὅπερ καὶ τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν καὶ Σεπτήν Προσιάτιδα τῆς Ἑταιρείας ἡμῶν ηὐχαρίστησε, ἀναφέροντες ὑμῖν, ὅτι τὸ Συμβούλιον περιμένει τὴν ἀπάντησιν τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου ἀναλαβόντος περὶ τινων σημείων τὰ μεριμνήσῃ.

Τὸ Α. Συμβούλιον ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. $\frac{159}{930}$ ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἧς αὕτη πατριζῶς προτρέπει ὅπως πάντα τὰ ἀχρηστὰ ἐν ταῖς Μοναῖς καὶ τοῖς Ναοῖς σκευή, ἄμφια, ἱεραὶ εἰκόνες κλπ. ἀποστέλλωνται εἰς τὸ ἡμέτερον Μονασεῖον καὶ πάλιν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπέστειλεν ἐγγράφον πρὸς τὴν Ἱερὰν Συνόδον ὅπως ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ Μονασεῖον ἡμῶν πεπαλαιωμένα τινα ἀντικείμενα τῆς Μονῆς Βαρνακώβης, τῆς Μονῆς Σκιάνου καὶ τῆς Μονῆς Δουσίκου ἐν ἀχρηστία εὐρισκόμενα καὶ ἀδίκως φθειρόμενα, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε οὐδὲν ἐγένετο.

Ἔργον τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας ἐστὶ καὶ ἡ ἀποσώβησις τοῦ κινδύνου, ὃν παρ' ὀλίγον διέτρεχον τὰ ξρεῖτια τῆς ἐπὶ τῆς νησίδος τοῦ Ἰλισσοῦ ἀρχαιοτάτης Βασιλικῆς.

Εὐχαρίστως γνωρίζομεν ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν, τῇ αἰτίσει τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Τμήματος τῆς Διεθνoῦς Ἐκθέσεως τοῦ Βορδῶ, παρέδωκε πρὸς ἔκθεσιν τὴν ἐν τῷ Μονασείῳ αὐτῆς εἰκόνα τὴν παριστώσαν τὴν ἐν Ναυπάκτῳ ναυμαχίαν. Διὰ ταύτην δὲ ἀπενεμήθη τὸ χρυσοῦν μετάλλιον εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Μονασείου ἡμῶν.

Τὸ Συμβούλιον ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν *Ἀἷμον Πειραιέων* διὰ τὴν ἐκ δραχ. 1000 συνδρομὴν αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας τοὺς καταβάλλοντας τὰς συνδρομὰς αὐτῶν κ. κ. *Ἐταιροὺς*, ἔχοντας ἐπ' ὀφει τὸν περίσεμνον σκοπὸν τῆς *Ἐταιρείας* καὶ τὰς μεγάλας ἐργασίας, ὥς ἐλλείρει ἰσχυροτέρων χρηματικῶν πόρων ἢ *Ἐταιρεία* δυνατὸς ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιτελέσῃ.

Εἴχομεν ἐνχρηστῆς, Κύριοι, κατὰ τὴν δεκαετηρίδα τῆς ἡμετέρας *Ἐταιρείας* ἢ 25ετηρίδας νὰ εἶρῃ ἡμᾶς ἐστεγασμένους ἐν ἰδίῳ Μουσείῳ. Ἀντιχρῶς εἴμεθα ἤδη εἰς τὰ πρόθυρα ταύτης ὡς ὁ Πέτρος κλυδωνιζόμενος εἰς τὰ ποικίλας τρικυμίας τῶν διωγμῶν. Τὸ ἐρχόμενον ἔτος ἢ *Ἐταιρεία* εἰσέρχεται εἰς τὸ 25 ἔτος τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ἐὰν ἡ *Ἐταιρεία* ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲν ἔχει ἐνθάριστα νὰ ἀνακοινώσῃ, δούκις ἔρχεται εἰς σχέσιν μετὰ τῆς Γεν. Ἐφορίας, ἔχει ὅμως λίαν ἐνθάριστα νὰ γνωρίσῃ διὰ τὸν εἰς τὸ Μουσεῖον αὐτῆς εἰσχομυζόμενον πλοῦτον. Οὕτω κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1907 εἰσῆλθον ἐν τῷ Μουσείῳ ἡμῶν 592 ἀντιζείμενα καταγραφέντα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μουσείου ἐπὶ τοῖς ἀριθ. 5888 — 6480

ἵτοι εἰσῆλθον		προῆλθον δὲ
Βιβλία καὶ ἐντυπα.....	10	Ἐξ ἀγορᾶς..... 489
Χειρόγραφα.....	1	Ἐκ δωρεᾶς τοῦ ἐν Κ/πόλει Ἀρ-
Ἐργὸν σκεῆ.....	8	χαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου..... 4
Ἐργὸν ἁμφια.....	30	Ἐκ δωρεᾶς τοῦ πρ. Κοιν/πόλεως
Ἀγγχοι.....	2	Οἰκ. Πατριάρχ. κ. Κωνσταντίνου 5
Φωτογραφ. ἀπὸντυ.....	486	Ἐκ δωρεᾶς κ. Γ. Λαμπάκη... 37
Ποικίλα.....	55	Ἐκ δωρεᾶς διαφ. ὁρων..... 57
	592	592

Περιουσίαι κατὰ τὸ ἔτος 1907.

Ἐν Ἑλλάδι μὲν Ἐββοῖα, Λαμία, Βόλος, Λάρισσα, Ἀχράτια (τὸ πρῶτον) Αἰτωλικόν, Κατοχή, Πάτραι, Πύργος, Κυπαρισσία, Καλάμαι, Τρίπολις, Ναύπλιον, Κόρινθος μετὰ τῶν πέριξ.

Ἐν Ἀσίᾳ δὲ Σύμωρη, Χίος, Σάμος, Πάμπος, Νέα Ἐφεσος, Μελοπορόριον (Βαλάντζις), Προιράλλεις (Ἀέρμενιζις) Μούρσαλη, Σώκρια, Πριήνη Μίλητος καὶ Ἀκχιῶ.